

ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸುಪ್ರಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆಡಹುವ ಮಾರ್ಗ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದೆ?

ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ, ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮೌಲಿಕ ವೆನ್ನಬಹುದಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ, ತಮ್ಮ ಜೀವಂತ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳೊಂದಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಡುವ ಆದರ್ಶವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲವೇನೋ ಅನ್ನಿಸುವಷ್ಟು ಜಗತ್ತು ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭ್ರಮೆಯ, ಬೆಡಗಿನ ಮಾಯಾಜಗತ್ತನ್ನೇ ನೈಜವೆಂಬಂತೆ ಬಿಂಬಿಸಿ, ಲಾಭ ಗಳಿಸುವ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬಿಗಿಯಾದ ಕಡಿವಾಣ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗಿಹೋಗುವ ನೀರಿನ ಹನಿಯಂತೆ ಮಾಧ್ಯಮದ ನಡುವೆ ಎಲ್ಲೋ ಮಿಂಚಿ ಮರೆಯಾಗುವ ಸದ್ವಿಚಾರಗಳು ಕೇವಲ ವಿಡಂಬನೆಯಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತವೆ. ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುವ ಪತ್ರಿಕೆ, ಟಿವಿ, ಹಾಗೂ ಇತರ ಸುದ್ದಿಜಾಲಗಳು ವ್ಯಾಪಾರೀಕರಣದ ನಡುವೆ ಜೀವನದ ಆತ್ಮಮೂಲ್ಯ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಮೌಲ್ಯ, ಧರ್ಮ, ನೀತಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿದೆ.

ಹೊಸ ಜಾಗೃತಿ

ಇವೆಲ್ಲದರ ನಡುವೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ಹೊಸ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸತನ್ನು ಕಟ್ಟುವ, ಜೊತೆಗೇ ನಮ್ಮದಾದ ಹಳೆಯ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಪುನಶ್ಚೇತನ ನೀಡುವ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಇಂದು ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ರೂಪಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬರಬಹುದು; ಆದರೆ ನಾಳೆ ಅವು ಸಾಮೂಹಿಕ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತವೆ. ಹಾನಿಕಾರಕ ಅಂಶಗಳು ಅದಕ್ಕೂ ಸೋಲದಿದ್ದರೆ, ಸಮಾಜವೇ ದಂಗೆಯೇಳುವುದು ಮತ್ತೆ ಆರೋಗ್ಯಕರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೆಲೆನಿಲ್ಲುವ ತನಕ ಸಂಘರ್ಷ ಮುಂದುವರೆಯುವುದು. ಪಶ್ಚಿಮದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ತಡೆದು ನಿಂತ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ, ಹೊಸ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಲಾರದೇ? ನಮ್ಮೊಳಗಿರುವ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸುತ್ತ ಶಕ್ತಿ ಹೊಸ ಹೊಸ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಅದನ್ನೆದುರಿಸುವುದು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕಂಡ ಭಾರತ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಭಾರತದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಅತ್ಯಂತ ಭರವಸೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದರು. ಪೂರ್ವ-ಪಶ್ಚಿಮಗಳ ಸಂಗಮದಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸಮಾಜದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಎಂದು ಅವರು ನಂಬಿದ್ದರು. ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಆದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಪ್ರಗತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು; ಅದೇ ರೀತಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದ ಲ್ಲಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹರಡಬೇಕು - ಇದು ಅವರ ಕನಸಾಗಿತ್ತು. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಗುರುವಿನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದೆ; ಸನಾತನಧರ್ಮ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಹಬಾಳ್ವೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪಕ ಶಾಂತಿಯ ಸಂದೇಶ ಇವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆ ನಾವು ಸಾರಬೇಕು - ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ನಾವು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿದೆ ರಹಸ್ಯ. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಪದತಳದಲ್ಲಿರಬೇಕೆ? ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ, ಧರ್ಮವನ್ನು ಕೂಡ ಅವರಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕೆ? ಅವರಿಂದ ಯಂತ್ರ ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಏನಾದರೂ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮವಿದ್ಯೆ. ಪೂರ್ಣ ನಾಗರಿಕತೆಗಾಗಿ ಜಗತ್ತು ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅನರ್ಘ್ಯ ರತ್ನಗಳಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದೆ..

“ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಲಿಯೋಣ. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಗುರುಗಳೂ ಆಗುವೆವು. ಸಮಾನತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸ್ನೇಹವಿರಲಾರದು. ಒಬ್ಬರು ಯಾವಾಗಲೂ ಕಲಿಸುತ್ತ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರ ಪಾದದಡಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಸಮಾನತೆ ಬರಲಾರದು. ನೀವು ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದವರೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷರೊಂದಿಗೆ ಸರಿಸಮರಾಗಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಕಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರದ್ಧೆ ಪೋಷಿಸಿ ನಮ್ಮ ರಕ್ತದಲ್ಲಿರಬೇಕು.” (ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ, ಸಂ.೩, ಪು.೧೮೮-೮೯)

“ವಿಶ್ವವೆಲ್ಲ ಏಕ. ಅಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಇಲ್ಲ. ಭಿನ್ನತೆಯಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲ ಏಕತ್ವದ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆವು. ಕುಲಗಳು ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ, ಪಂಗಡಗಳು ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ, ಜನಾಂಗಗಳು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಮಾನವಕೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೈಕವಾಗುತ್ತಿವೆ. ಒಂದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಇಚ್ಛೆಗಳು ಸೇರುತ್ತಿವೆ! ಈ ಏಕತೆಯ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವೇ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾನ.” (ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕೃತಿಶ್ರೇಣಿ, ಸಂ.೬, ಪು.೩೨೪-೩೫)

ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ನಮ್ಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಲಿಷ್ಠಗೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ. ಸಮಾನತೆಯ, ಮಾನವೀಯತೆಯ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಸರವಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಮಾಜ ಅತ್ಯಂತ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗುವುದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿಗಳೂ, ಅಸಾಧಾರಣ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರೂ ಆದ ಯುವಕರು ಹೊರಬರುವರು. ಅಂಥ ಪರಿಸರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇಡೀ ಸಮಾಜದ್ದಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜವೆಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಮುಖ್ಯ; ಸಮಾಜದ ಅಂಗಗಳಾದ ಕುಟುಂಬ, ಜಾತಿ, ಪಂಗಡ, ಧರ್ಮಗಳೂ ಮುಖ್ಯ; ಆಡಳಿತ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಕಾನೂನು - ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳೂ ಮುಖ್ಯ. ‘ಬುನಾದಿ ಭದ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅರಮನೆಯನ್ನಾದರೂ ಕಟ್ಟಬಹುದು’ ಎಂಬಂತೆ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಬುನಾದಿಯಾಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಲಿಷ್ಠವಾಗಬೇಕು. ಆಗ ಎಂಥ ಬದಲಾವಣೆಗಳೇ ಬರಲಿ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಅಚಲವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು. ✱

ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜ್ಞಾನಾನಂದರ ಸ್ಮೃತಿಗಳು

ಸ್ವಾಮಿ ಅಪೂರ್ವಾನಂದ

ನವೆಂಬರ್ ೨೫ರಂದು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ನೇರ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜ್ಞಾನಾನಂದರ (೧೮೬೮-೧೯೩೮) ಜಯಂತಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ಅಪೂರ್ವಾನಂದರು ರಚಿಸಿದ 'ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜ್ಞಾನಾನಂದ ಕೇ ಪ್ರೇರಕ ಪ್ರಸಂಗ' ಎಂಬ ಹಿಂದಿ ಸಂಕಲನ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ಆಯ್ದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಚಳ್ಳಕೆರೆ ಶ್ರೀ ಶಾರದಾ ಆಶ್ರಮದ ಮಾತಾ ತ್ಯಾಗಮಯಿಯವರು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಭವದಿಂದ ಬಹಳ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಈಗಲೂ ನನಗೆ ಅದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಲೇ ಬಹಳ ಆನಂದ ವಾಗುತ್ತದೆ.”

ಒಂದು ದಿನ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, “ಉತ್ಸವ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಮಕ್ಕಳ ಆಟ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ಹಾಗಲ್ಲ, ನಾವು ಮಾಡುವಂತಹ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ-ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಜ್ಞಾನ ವನ್ನು ಅಥವಾ ಪರಮಹಂಸಾವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇವೆ. ಆ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕರ್ಮದಿಂದಲೂ ಪಡೆಯಬಹುದು, ಸಾಧನೆ ಭಜನೆಯಿಂದಲೂ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳ ಗುರಿಯೂ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆನಂದ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯೇ ಆಗಿದೆ.”

“ನಿನ್ನೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸುಂದರ ಭಾವ ಜಾಗೃತವಾಯಿತು. ಹಿಂದೆ ಸಾರಾನಾಥಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮೊದಲೂ ನನಗೆ ಅದೇ ಬಗೆಯ ಅನುಭವವಾಗಿತ್ತು. ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಹಾವಿನಂತಹ ವಸ್ತು ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲ್ಬುಖವಾಗಿ ಬಹಳ ವೇಗವಾಗಿ ಚಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಬೇರೆ ಏನೂ ಅಲ್ಲ, ಕುಲಕುಂಡಲಿನಿ. ನನಗೆ ಬಹಳ ಆನಂದ ವಾಯಿತು.”

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠ, ಅಲಹಾಬಾದ್, ೧೮ ಫೆಬ್ರವರಿ, ೧೯೨೦

ಸಾಯಂಕಾಲ ಮಠಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಭಕ್ತರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜ್ಞಾನಾನಂದರ ಮುಖಮಂಡಲ ದೀಪ್ತವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಶ್ರಮವಾಗಿರುವಂತೆ ಗೋಚರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗಮನವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಪಡಲಾ ಮಹಾದೇವನ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದರು, “ನಿನ್ನೆ ಮಾತುಕತೆಯ ನಡುವೆ ಪಡಲಾ ಮಹಾದೇವನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಹಾಗೆಂದು ನನಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಹೋಗ ಬೇಕೆಂದು ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೋಗುತ್ತಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿನ್ನೆ ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ದರ್ಶನವಾಯಿತು.” ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಅವರು ಅನ್ಯಮನಸ್ಕರಾದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮೌನವಾಗಿದ್ದು ಬಳಿಕ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಹೇಳಿದರು, “ಮೂಲಾ ಧಾರದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರದವರೆಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಜ್ಯೋತಿಯಿಂದ ಪರಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಶಬ್ದ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜ್ಞಾನಾನಂದರು ತಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತರು ಯಾರಾದರೂ ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ಇನ್ನಾವುದೋ ಹಾಸ್ಯ ವಿಚಾರ ವನ್ನು ಮಾತನಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮರೆಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀ ಚಿಗೆ ದರ್ಶನಾರ್ಥಿಗಳ ಭಕ್ತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅದೆಷ್ಟು ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ ಯೆಂದರೆ ಮಾತುಕತೆಯ ನಡುವೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಘಟನೆ ಯನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, “ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನನಗೆ ಸ್ವಪ್ನಗಳು ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಸ್ವಯಂಪ್ರಕಾಶಮಾನ ಆತ್ಮನೆಂದು ಉದ್ವಿಗ್ನರಾಗಿದ್ದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುತ್ತೇನೆ.”

“ಅದೊಂದು ದಿನ ನನಗೆ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ನಾನು ನೆಲ ದಿಂದ ಆಕಾಶದವರೆಗೆ ದಿವ್ಯಂಧಲ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿ ದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ನೀವು ಕನಸು ಎನ್ನಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತೇನಾದರೂ

ವಿವೇಕಪ್ರಭ

ಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗದು. ನನಗನ್ನಿಸಿತು, ಅದು ಶಿವನ ಕೃಪೆ. ಶಿವ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಮಯವಾಗಿದ್ದಾನೆ, ತಾಯಿ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಮಯಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ.” ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮೌನವಾಗಿದ್ದು ಮತ್ತೆ ಹೇಳತೊಡಗಿದರು, “ಅವನೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನೇ ರಾಜನಾಗಿದ್ದಾನೆ, ಅವನೇ ಕಳ್ಳನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಜನ ‘ನಾನು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದು ವೃಥಾವಾಗಿ ಅಹಂಕಾರ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಅವನ ಇಚ್ಛೆ, ಅವನ ಇಚ್ಛೆಯೇ ಈಡೇರುತ್ತದೆ.”

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠ, ಅಲಹಾಬಾದ್, ೨೨ ಮಾರ್ಚ್, ೧೯೩೨

ಇಂದು ಹೋಳಿಹಬ್ಬ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದಲೇ ಭಕ್ತರು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭಕ್ತರು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಶ್ರೀಚರಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಬೀರ (ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯ) ಅರ್ಪಿಸಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜ್ಞಾನಾನಂದಜೀ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಒಬ್ಬ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಅಬೀರ ಹಚ್ಚಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸುವಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಅವನನ್ನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ತರುವಾಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಳತೊಡಗಿದರು: “ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಡನೆ ವಾಸಿಸುವುದರಿಂದ ಜೀವಿ ತಾನೂ ಬಾಳಾವಾಗುತ್ತಾನೆ. ನಮ್ಮ ಮಠ ನೀಲಾಂಬರ ಬಾಬುಗಳ ತೋಟದ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಡೆದ ಘಟನೆ. ನಾವೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರೊಡನೆ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅಂದು ದಶಹರಾ. ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅದೆಷ್ಟು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ ಸಂಪನ್ನರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಕೇಳಲೇಬೇಡಿ. ನಾನು ಅವರ ಪಾದಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿದಾಗ ನನಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಆಘಾತವಾದಂತಾಯಿತು. ಅವರ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಬಂದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರೊಂದು ವಿಶಾಲ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾಪಿಸಿ ವಿರಾಜಮಾನರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೆನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸುವವರೆಲ್ಲರ ಒಳಗೂ ಆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ನುಗ್ಗಿಬಿಡುತ್ತಿತ್ತು.”

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠ, ಅಲಹಾಬಾದ್ ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೩೨

ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸಮಯ. ಕೆಲವು ಸಾಧುಗಳು ಮತ್ತು ಭಕ್ತರು ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜ್ಞಾನಾನಂದಜೀವರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಸಾರನಾಥದಿಂದ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಆಧ್ಯಾಪಕರೂ ಬಂದಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಕಾಶಿಯಿಂದ ಸಾರಾನಾಥಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಅಲ್ಲಿನ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ಹಾಗೂ ದರ್ಶನೀಯ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದನು. ಸಾರಾನಾಥದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತಂತೆ ಮಾತುಕತೆ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಳಿದರು, “ಸಾರಾನಾಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ವಿವಿಧ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾದ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಆ ಎಲ್ಲ ವಿಗ್ರಹಗಳೂ ಜೀವಂತವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣಿಸಿದವು. ಆ ವಿಗ್ರಹಗಳು ಅಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿದ್ದವು, ಸುಂದರವಾಗಿದ್ದವು! ಆ ಬಳಿಕ ಆ ಮೂರ್ತಿ

ಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿರಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಹೊರಟುಹೋದಂತೆ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಆದರೂ ಮಹಾಪುರುಷರ ವಿಗ್ರಹ ಅಥವಾ ಚಿತ್ರಗಳು ಎಲ್ಲೆ ಇರಲಿ, ಹೇಗೇ ಇರಲಿ, ಅವು ಯಾವಾಗಲೂ ಜೀವಂತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಪ್ರಚೋದನೆ ಸಿಗುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ.

“ಬಹುಶಃ ೧೯೧೮ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ, ಒಂದು ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ನಾನು ಕಾಲ್ಕಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಾರಾನಾಥಕ್ಕೆ ಹೋದೆ. ಸಾರಾನಾಥಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದೇನೂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಾಯುವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಸಾರಾನಾಥಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಅನ್ನಿಸಿತು. ಸಾರಾನಾಥಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆಚೆ-ಈಚೆ ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಬಂದು, ‘ಅಲ್ಲೊಂದು ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನ ಜನ್ಮದಿಂದ ಮಹಾನಿರ್ವಾಣದವರೆಗಿನ ಸಮಗ್ರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ’ ಎಂದನು. ಅನಂತರ ಅವನು ನನ್ನನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದನು. ಆ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ ನನಗೊಂದು ಅಲೌಕಿಕ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೂ ಹಲವಾರು ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರ ಅಥವಾ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಬಗೆಯ ದರ್ಶನಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಬಗೆಯ ದರ್ಶನ ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ.

“ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ನಿರಾಕಾರ ಜ್ಯೋತಿಯ ಸಮುದ್ರ ಕಾಣಿಸಿತು. ಇಡೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವು ಅದರಲ್ಲಿ ಕರಕರಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಒಂದು ಬಿಂದುವಾಗಿ ಆ ಜ್ಯೋತಿಸಮುದ್ರದ ದಡದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು, ಅತ್ಯಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ನನ್ನಲ್ಲಿ ‘ನಾನು’ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ವಿಶ್ವವು ಆ ಚೇತನ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಯಿತು. ಆ ಸಮುದ್ರದಿಂದಲೇ ಬುದ್ಧ ಪ್ರಕಟನಾದನು. ಅತ್ಯಂತ ಶಾಂತ, ಪ್ರಸನ್ನ ಪ್ರೇಮಮಯ ರೂಪ! ಈಗ ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗಲೂ ಆಗ ಅನುಭವಿಸಿದ ಅಪಾರ ಆನಂದವೇ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೊತ್ತು ಇದ್ದೆ. ಆಗ ದೂರದಿಂದ ಯಾರೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಗಾರ್ಡಿನ ಧ್ವನಿ ‘ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ’ ಎಂದು ಕೇಳಿಸಿತು. ಆಗ ನನಗೆ ಬಾಹ್ಯಜ್ಞಾನ ಬಂದಿತು. ಗೃಹ ನಾನು ನಿದ್ದೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದನು. ಗೃಹನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಮುಂದೆ ನಡೆಯತೊಡಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಮತ್ತನಂತೆ ಇದ್ದೆ. ಸಾಯಂಕಾಲ ೫:೦೦ ಗಂಟೆಗೆ ನಾನು ಕಾಶಿಯ ಸೇವಾಶ್ರಮವನ್ನು ತಲುಪಿದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ, ‘ನೀವು ಇಡೀದಿನ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಿರಿ? ನಿಮ್ಮ ಊಟವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ’ ಎಂದರು. ನಾನು, ‘ನನಗೆ ಊಟ ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೋಗಿ ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟೆ. ಆಗಲೂ ನಾನು ಆನಂದೋನ್ಮತ್ತನಾಗಿದ್ದೆ. ಮೂರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ನನ್ನೊಳಗೆ ಅದೇ ಭಾವದ ಉನ್ಮಾದ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿತ್ತು.”

...ಒಬ್ಬ ಭಕ್ತ ಕೇಳಿದ, “ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಅಶ್ಲೀಲ ಹಾಗೂ ಬೀಭತ್ಸ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತನೆ ಮಾಡಿರುವರಲ್ಲ! ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಅವನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದುರ್ಭಾವನೆಗಳು ಬರುವಂತಾಗುತ್ತದೆ.”

ಸ್ವಾಮೀಜಿ, “ಮಂದಿರದ ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿರುವ ಚಿತ್ರಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಪಂಚಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಜಗತ್ತು ಮತ್ತೆ ವಾಗಿದೆ. ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ದಾಟಿ, ಪ್ರಾಪಂಚಿಕತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೇವಸ್ಥಾನದ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ಪವಿತ್ರ ಹೃದಯದಿಂದ ಭಗವಂತನ ದರ್ಶನ-ಸ್ಪರ್ಶನ ಮಾಡಿದಾಗಲೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ದೇವಸ್ಥಾನದ ಹೊರಗೆ ಜಗತ್ತು ಇದೆ! ದೇವಸ್ಥಾನದ ಒಳಗೆ ಭಗವಂತ ಇದ್ದಾನೆ!” ತಮ್ಮ ಜಗನ್ನಾಥದರ್ಶನವನ್ನು ಕುರಿತು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, “ಒಂದು ದಿನ ನಾನು ಜಗನ್ನಾಥ ಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಆಲಂಗಿಸಿದೆನು. ಅವನ ಶ್ರೀವಿಗ್ರಹವು ಬೆಣ್ಣೆಯ ಹಾಗೆ ಆತ್ಮಂತ ಕೋಮಲವಾಗಿತ್ತು.”

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠ, ಅಲಹಬಾದ್, ೧೪ ಜುಲೈ, ೧೯೩೨

ಭಕ್ತರೊಬ್ಬರು, “ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ತಮ್ಮ ಶಿಷ್ಯರನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದರು? ಅವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದರು?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಳಿದರು, “ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆನಪಿದೆ, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ನನಗೆ, ‘ನಿನ್ನೊಳಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿಯು ದೀಪದ ಕುಡಿಯಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತಿದೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನನಗೆ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸು. ಆಗ ನನಗೆ ಅದೆಲ್ಲ ಹೇಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಬೇಕು? ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ಗಂಟಲುನೋವು ಆರಂಭವಾಗುವ ವೇಳೆಗೆ ನಾನು ಬಾಂಕೀಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆನು. ನಾನು ಇದ್ದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಮಿಶನ್ನಿನ ಆಶ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗಲೇ ನನಗೆ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಮಹಾಸಮಾಧಿಯ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ನನಗೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ದರ್ಶನವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಏಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಮರುದಿನ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

“ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಮಹಾಸಮಾಧಿಯಾದಾಗಲೂ ನನಗೆ ಇದೇ ಬಗೆಯ ದರ್ಶನವಾಗಿತ್ತು. ಅಲಹಾಬಾದಿನ ಬ್ರಹ್ಮವಾದಿನ್ ಕ್ಲಬ್‌ನ ಗರ್ಭಗೃಹದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಮಡಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡೆ. ಎಂತಹ ವಿಚಿತ್ರ ದೃಶ್ಯ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸಿತು. ಬಳಿಕ ಬೇಲೂರು ಮಠದಿಂದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಮಹಾಸಮಾಧಿಯ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬಂದಿತು.”

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮೌನವಾಗಿದ್ದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮತ್ತೆ ಹೇಳ ತೊಡಗಿದರು, “ನಾನು ದೇಹತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ

ಹೋಗುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಳುತ್ತದೆ. ಮಹಾ ಪುರುಷ ಮಹಾರಾಜರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು, ‘ನಾವು ರಾಮ ಕೃಷ್ಣ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣರಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ನಾವೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತೇವೆ’ ಎಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಯಾವ ಲೋಕಕ್ಕೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರನ್ನು ನಿರಂತರ ಸ್ಮರಿಸುವುದರಿಂದ, ಅವರನ್ನು ಒಂದುಕ್ಷಣವೂ ಮರೆಯದಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಸದಾ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದೇ ಅರ್ಥ. ನನ್ನ ದೇಹ-ಮನ-ಪ್ರಾಣಗಳು ಸರ್ವದಾ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಭಾವದಲ್ಲೇ ಮುಳುಗಿರುವಾಗ, ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಅವರನ್ನು ಮರೆಯದಿರುವಾಗ ನಾವು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೂ ರಾಮಕೃಷ್ಣಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆಯೇ ಆಯಿತು. ನಾವು ಪವಿತ್ರರಾದಷ್ಟೂ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತಾರೆ.”

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠ, ಅಲಹಬಾದ್, ೬ ಫೆಬ್ರವರಿ, ೧೯೩೩

ಸಾಯಂಕಾಲದ ಸಮಯ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜ್ಞಾನಾನಂದಜಿಯವರ ಹತ್ತಿರಕೆಲವು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಹಾಗೂ ಭಕ್ತರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿಭಿನ್ನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತುಕತೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜ್ಞಾನಾನಂದಜಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, “ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸುಂದರ ಕನಸು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ನಾನು ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಂದು ಶಿವ ದೇವಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಿತು. ನೋಡಿದೆ, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬಾಗಿಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಹೂವುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪೂಜಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದರು. ನಾನು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಇಷ್ಟು ದಿನಗಳಾದ ಮೇಲೆ ನನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ನನಗೆ ಶಂಕೆಯಾಯಿತು. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗುತ್ತಲೇ ಅವರು, ‘ನೀನು? ಇಲ್ಲಿ?’ ಎಂದರು. ಅನಂತರ ನನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈ ಇಟ್ಟು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ನನಗೆ ಎಚ್ಚರವಾಯಿತು. ಆಗ ನಾನು ಆಲೋಚಿಸಿದೆ, ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣರು ನನ್ನನ್ನು ಗುರುತಿಸದೆ ಇರಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅವರು ಭೂತ, ವರ್ತಮಾನ ಭವಿಷ್ಯತನ್ನು ಬಲ್ಲವರು - ತ್ರಿಕಾಲದರ್ಶಿ ಹಾಗೂ ಕಾಲ-ಅಕಾಲಕ್ಕೆ ಆತೀತರು. ಅವರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನೆನಪಿ ನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ - ಜೀವ ಜಂತು, ಕ್ರಿಮಿ-ಕೀಟಗಳನ್ನೂ.

“ಆಗ ನನಗೆ ೧೭-೧೮ ವರ್ಷ. ನಾನು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಬಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ನಾನು ‘ಭಗವಂತ ಸಾಕಾರನೋ, ನಿರಾಕಾರನೋ?’ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ‘ಭಗವಂತ ಸಾಕಾರನೂ ಹೌದು, ನಿರಾಕಾರನೂ ಹೌದು. ಸಾಕಾರ-ನಿರಾಕಾರ ಎರಡನ್ನೂ ಮೀರಿರುವವನೂ ಹೌದು.’ ಆಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, ‘ಹಾಗಾದರೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಗೋಚರಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲ ಭಗವಂತನೇ ಏನು?’ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದಿಸಿತು. ಆಗ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಮತ್ತೂ ದೃಢವಾಗಿ ಹೇಳಿ

ದರು, 'ಹೌದು ಈ ತಟ್ಟೆಯೂ ಬ್ರಹ್ಮ, ಲೋಟವೂ ಬ್ರಹ್ಮ, ಈ ಗೋಡೆಯೂ ಬ್ರಹ್ಮ. ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಭಗವಂತನೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ.' ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಆ ಕ್ಷಣ ನನ್ನೊಳಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಚ್ಯೋತಿಯ ದರ್ಶನವಾಯಿತು."

ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜ್ಞಾನಾನಂದಜಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, "ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅದ್ಭುತವಾದುದು - ಅಸಾಧಾರಣವಾದುದು. ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ ಅವರು ಷಟ್‌ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಅದು ಅವರು ಆನಂದಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಅಕ್ಷರಶಃ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ. ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದಜಿ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಈ ನಿಗೂಢ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಅವರ ಅಂಗ-ಪ್ರತ್ಯಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ಮೆದುಳಿನಲ್ಲಿ ಯತ್ನಿಂಚಿತ್ ಶಕ್ತಿ ಜಾಗೃತವಾಗುತ್ತಲೆ ಅವನು ರಸಾಯನ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ, ಕವಿ, ವಿದ್ವಾಂಸನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಶಕ್ತಿ ಅದ್ಭುತವಾದದ್ದು, ಅಸೀಮವಾದದ್ದು. ಅವರು ಇಚ್ಛಾಮಾತ್ರದಿಂದ ಸೂರ್ಯ ಲೋಕ, ಚಂದ್ರಲೋಕ, ನಕ್ಷತ್ರಲೋಕ, ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಗಳಿಗೆ ಸಂಚರಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಅವರು ನನಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾವಚಿತ್ರವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು, 'ನೋಡು, ನಾನು ಒಳಗೆ ಇದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಇದನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡು.' ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಈ ಭಾವಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ನಿಮಗೂ ಇವೆಲ್ಲ ಕ್ರಮಕ್ರಮೇಣ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರೇ ಅದನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತರಾದವರಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರೇ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಆಗಿಯೂ ಅವರು ಸದಾ ಬಾಲಕ ಭಾವದಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದರು."

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠ, ಅಲಹಾಬಾದ್, ೯ ಮಾರ್ಚ್, ೧೯೩೩

ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜ್ಞಾನಾನಂದಜಿಯವರು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಾಲಕಾಂಡ ಹಾಗೂ ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡದ ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಪ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಮೊದಲ ಪುಟಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀರಾಮ, ಸೀತೆ, ಭರತ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಶತ್ರುಘ್ನ ಹಾಗೂ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಶ್ರೀರಾಮ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ಚಿತ್ರವಿದ್ದಿತು. ಆ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹೊರತರಲು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಬಹಳ ಗಮನವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ರಾಮ-ಸೀತೆಯರ ಭಾವದಲ್ಲಿಯೇ ತನ್ಮಯರಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಅವರು ಒಟ್ಟುಸೇರಿದ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: "ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಹೊರಗೆ ಮಲಗಿದ್ದೆ. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ನನಗೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಮಾತು

ನೆನಪಾಯಿತು. ಒಂದು ದಿನ ಅವರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ, 'ಏನು, ನನ್ನ ಬಿಲ್ಲುಬಾಣ ಎಲ್ಲಿದೆ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾತೆಯವರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ರಾಮಾಯಣದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು.. ಒಂದು ದಿನ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ನನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರು, 'ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಾನು ೧೪ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಿನ್ನಲಿಲ್ಲ, ಮಲಗಲಿಲ್ಲ.' ಲಕ್ಷ್ಮಣನೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಇದ್ದನು. ರಾಮ-ಲಕ್ಷ್ಮಣರಿಬ್ಬರೂ ಅಭಿನ್ನ, ಅವರಿಬ್ಬರೂ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅವತಾರ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರಿಗೆ, 'ಯಾರು ರಾಮನೋ, ಯಾರು ಕೃಷ್ಣನೋ ಅವನೇ ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ರಾಮ ಕೃಷ್ಣನಾಗಿದ್ದಾನೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ನೀವು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಓದಿರುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಒಂದು ದಿನ ಭಾವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣರು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಅತಿವ ಪ್ರೇಮ-ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದರು, 'ನಾನು ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ವನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆನು.' " ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜ್ಞಾನಾನಂದಜಿ ಯವರೂ ಭಾವೋನ್ಮತ್ತರಾದರು. ಅವರ ಮಾತು ಮೂಕವಾಯಿತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾವದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಳುಗಿಬಿಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠ, ಅಲಹಾಬಾದ್, ೧ನೇ ಜನವರಿ, ೧೯೩೫

ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜ್ಞಾನಾನಂದಜಿಯವರು ಹೇಳಿದರು: "ದಕ್ಷಿಣೇಶ್ವರರ ಆ ಸಣ್ಣ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜಾದೂ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಕೆಲವರು ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತನೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣರನ್ನು ಏಸುವಿನೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗದು. ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣರು ಅತಿ ಅದ್ಭುತ, ಅತ್ಯುಚ್ಚ ಶ್ರೇಣಿಯ ಸಂತರಾಗಿದ್ದರು.. ಅವರಿಗೆ ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಸಮಾಧಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು - ಅದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಏಸುಕ್ರಿಸ್ತ ಯಾವಾಗಲೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಲ್ಲಿ ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಸಮಾಧಿಯೇ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಲ್ಲಿ ಭಾವ, ಮಹಾಭಾವ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಿಗಳು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕಂಡುಬರುವಂತೆ ಇನ್ನಾರಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಬರುವುದಿಲ್ಲ."

"ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಠ ಗಂಗೆಯ ದಡದಲ್ಲಿರುವ ನೀಲಾಂಬರ ಬಾಬುಗಳ ತೋಟದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಒಂದು ದಿನ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಹೇಳಿದರು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಂತಹ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೀವು ನೋಡಿರಲಾರಿರಿ. ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿರಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಾಣಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅವತಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠರು."

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠ, ಅಲಹಾಬಾದ್, ೧೨ ಜನವರಿ, ೧೯೩೫

ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜ್ಞಾನಾನಂದಜಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, "ನಾನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬೈಬಲ್ ಓದುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಗೂಢ

ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅವು ಸತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ. ನಮ್ಮ ಋಷಿಗಳ ಮಾತೂ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಪೂರ್ಣ ಹಾಗೂ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿವೆ! ಅವರು ಹೇಳಿದುದೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದು, ಬುದ್ಧಿ ಚಮತ್ಕಾರದಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಅವರು ಬೋಧಿಸಿದ ಸತ್ಯಗಳು ತ್ರಿಕಾಲಾಬಾಧಿತ ಸತ್ಯಗಳು, ಶಾಶ್ವತ ಸತ್ಯಗಳು.

“ಶುಕ್ರದೇವ ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ತಪೋನಿರತನಾದಾಗ ಅವನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಿಂದ ‘ಬ್ರಹ್ಮ, ಬ್ರಹ್ಮ’ ಎಂಬ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಎಲ್ಲ ಪರ್ವತಗಳೂ ಬ್ರಹ್ಮ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನೇ ಪ್ರತಿಧ್ವನಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ಜ್ಯೋತಿ ಹೇಗಿದೆ ಗೊತ್ತೆ? ಅತ್ಯಂತ ಮಧುರ, ಸ್ನಿಗ್ಧ. ಅದು ಆನಂದದ ಜ್ಯೋತಿ, ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದ ಜ್ಯೋತಿ - ಚಿದ್ವನ. ಅದೇ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ನಾನು ಸಾರಾನಾಥನ ಮ್ಯೂಸಿಯಂನಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧನ ಮೂರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಆನಂತ, ಅಖಂಡ ಜ್ಯೋತಿ ಸಮುದ್ರ - ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಬಿಂದುವಾಗಿದ್ದೆ. ಆ ಬ್ರಹ್ಮಸಮುದ್ರದ ಧ್ವನಿ ಸಮುದ್ರದ ಧ್ವನಿಯ ಹಾಗೆಯೇ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅತಿ ಮಧುರ ಧ್ವನಿ. ಕ್ರಮೇಣ ಇಡೀ ಜಗತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ವಿಲೀನವಾಯಿತು. ನಾನೂ ಇಲ್ಲ, ದೇಹ ಬೋಧೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಆನಂದ! ಈಗಲೂ ಆ ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ಆನಂದವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡಾಗ ರೋಮಾಂಚವಾಗುತ್ತದೆ!”

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠ, ಅಲಹಾಬಾದ್, ೧೬ ಜನವರಿ ೧೯೩೫

ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜ್ಞಾನಾನಂದಜೀ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: “ಉಳಿ ದೆಲ್ಲ ಅವತಾರಗಳು ಭಗವಂತನನ್ನು ತಂದೆ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರೊಬ್ಬರೇ ಭಗವಂತನನ್ನು ಅಮ್ಮಾ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ತಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವೂ ಆಗಿದ್ದಳು. ಒಂದು ದಿನ ಕೇಶವಸೇನ, ‘ಅವರನ್ನು ನೀವು ಯಾವಾಗಲೂ ಅಮ್ಮಾ, ಅಮ್ಮಾ ಎಂದು ಏಕೆ ಕರೆಯುತ್ತೀರಿ?’ ಎಂದು ಕೇಳಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು, ‘ನೀನು ಅಸೀಮ ಸಾಗರವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀಯೆ, ಅನಂತ ಆಕಾಶವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀಯೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ನೀನು ನನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಿಲ್ಲವೇ? ಅವಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅರಿಯಲಿಲ್ಲವೇ? ತಾಯಿ ಸರ್ವಶಕ್ತಿಮಯಿ; ಅವಳೇ ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ಕೃಪೆಯಿಲ್ಲದೆ ಏನನ್ನೂ ಅರಿಯಲಾಗದು. ಅಮ್ಮಾ ಎಂದು ಕರೆದಾಗ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಅವಳೇ ತಾಯಿಯಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಾಗ, ಆಕಾಶವನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ತಾಯಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಂದೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಯಿಯೇ ತಂದೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾಳೆ.’ ಆಗ ಕೇಶವಸೇನ ಒಪ್ಪಿದ, ಭಗವಂತ ನನ್ನು ತಾಯಿ ಎಂದು ಕರೆದು ಪೂಜಿಸತೊಡಗಿದ.”

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠ, ಅಲಹಾಬಾದ್, ೨೧ ಜನವರಿ, ೧೯೩೫

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: “ತ್ರಿವೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಲು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳು, ಸಾಧುಗಳು ಹಾಗೂ ಮಹಾಪುರುಷರು

ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಆಗಮಿಸದಿದ್ದರೆ ಆ ಸ್ನಾನ ತೀರ್ಥವಾಗ ಲಾರದು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ, ಸಂಜೆ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ - ಈ ನಾಲ್ಕು ಹೊತ್ತುಗಳು ಬಹಳ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದುದು. ತಾಯಿ ತ್ರಿವೇಣಿ ನನಗೆ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಅದನ್ನು ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏಳುತ್ತಲೇ ತಾಯಿಯ ಮೂರು ಜಡಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸುಂದರ ಬಾಲಿಕಾಮೂರ್ತಿ ಕಾಣಿಸಿತು. ಬಳಿಕ ರಾಖಾಲ ಮಹಾರಾಜ್ (ಸ್ವಾಮಿ ಬ್ರಹ್ಮಾನಂದರು) ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ, ‘ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದೇವಿ ನಿನಗೆ ದರ್ಶನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಳು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ದರ್ಶನಸತ್ಯವೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಉಪಾಯವಿದು. ಸತ್ಯದರ್ಶನವು ನಮಗೆ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಆನಂದವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಭಾವ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಇರುತ್ತದೆ. ತಾಯಿಯ ದರ್ಶನವನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿದಾಗ ಈಗಲೂ ನನಗೆ ಆನಂದವಾಗುತ್ತದೆ.

“ಒಂದು ಸಲ ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಶಿವನೂ ನನಗೆ ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಶೀಧಾಮದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಸೇವಾಶ್ರಮದ ವಾರ್ಡನ್ ಕಟ್ಟಿಸಲು ನಾನು ಅಲಹಾಬಾದಿನಿಂದ ಕಾಶಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಕಾಶೀ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಸೈಕಲ್ ರಿಕ್ಷಾದಲ್ಲಿ ಸೇವಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ರಿಕ್ಷಾ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಬಿತ್ತು. ನಾನೂ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟೆ. ನನ್ನ ಕಾಲುಗಳು ಅದರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಭಾರದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಿತ್ತು. ನನ್ನ ಕಾಲಿಗೆ ಬಹಳ ಪೆಟ್ಟಾಯಿತು. ಹೇಗೋ ಇನ್ನೊಂದು ರಿಕ್ಷಾದಲ್ಲಿ ಸೇವಾಶ್ರಮ ತಲುಪಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರರು ತಕ್ಕ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿದರು. ಬಹಳ ಜ್ವರ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿತ್ತು. ನಾನು ಜ್ವರ ದಿಂದ ಒದ್ದಾಡುತ್ತ, ‘ಹೇ ವಿಶ್ವನಾಥ, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ನಿನ್ನ ವಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನಿಸ್ವಾರ್ಥ ಕಾರ್ಯ. ಆದರೂ ಏಕೆ ಈ ಜ್ವರ?’ ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಮಲಗಿಬಿಟ್ಟೆ. ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಗಂಟೆ, ಮಂದಹಾಸದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜಟಾಜೂಟ ಧಾರಿ ಭಗವಾನ್ ಶಿವ ಕಣ್ಣಿಂದ ನಿಂತಿದ್ದ. ನಾನು ಯೋಚಿಸಿದೆ, ‘ಏನು, ಶಿವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಲು ಬಂದಿದ್ದಾನೇನು? ಈಗ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಕಾರ್ಯ ವನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.’ ಆದರೆ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವರಾರು? ಅವನು ಮಂದಹಾಸದೊಡನೆ ಮುಂದೆ ಬಂದ. ನನ್ನನ್ನು ಗಾಢವಾಗಿ ಆಲಂಗಿಸಿಕೊಂಡ. ಒಡನೆಯೇ ನನ್ನ ಇಡೀ ಶರೀರ ಮಂಜಿನಂತೆ ತಂಪಾಯಿತು. ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ‘ಪ್ರಭು, ಈಗ ನೀನು ಹೋಗು, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಉಳಿದಿದೆ.’ ಆಗ ಶಿವ ನಗುನಗುತ್ತ ಹೊರಟುಹೋದ. ಆಶ್ಚರ್ಯವೆಂದರೆ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಏಳುತ್ತಲೇ ಜ್ವರ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಾಸಿಯಾಗಿತ್ತು, ಗಾಯಗಳೂ ಒಣಗಿ ಹೋಗಿದ್ದವು.”

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠ, ಅಲಹಾಬಾದ್, ೧ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯೩೫

ಸ್ವಾಮಿ ವಿಜ್ಞಾನಾನಂದಜೀ ಹೇಳಿದರು: “ನಿನ್ನ ರಾತ್ರಿ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಒಂದು ಸುಂದರ ಭಾವನೆ ಬಂತು. ಧ್ಯಾನ